

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש ראשון: הגילוי והזיהוי

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

שבע המגילות הראשונות

- מגילת ישעיהו השלמה;
- מגילת ישעיהו השנייה;
- פשר חבקוק;
- מגילת ההודיות;
- מגילת הסרכים;
- מגילת המלחמה;
- מגילה חיצונית לבראשית

עיון וירטואלי במגילות

<https://www.deadseascrolls.org.il/explore-the-archive/image/B-285147>

פליניוס הזקן, 79-23/4, היסטוריה של הטבע, ה, יז 4

בצדו המערבי של ים המלח, מחוץ לתחום האדים המזיקים שעל החוף, מתגוררת העדה הבודדת של האיסיים, המופלאה מכל הכתות שבעולם, שכן אין בה נשים, אנשיה מוותרים על תאוות מין ועל הכסף ומסתופפים בצל הדקלים. מספרם אינו פוחת והולך כי מדי יום ביומו מצטרפים אליהם אנשים רבים לסגל לעצמם את מנהגיהם וכך במשך אלפי דורות ממשיכה העדה את קיומה לנצח, אף על פי – לא יאמן כי יסופר – שאין חבריה נולדים בקרבה. עייפותם של אחרים מן החיים היא אפוא יתרונם. מתחת למקום שבתם היתה בעבר העיר עין גדי שרק ירושלים עלתה עליה בפוריות אדמתה ובוסתני דקליה. אך עתה אין גם היא כירושלים, אלא ערימת אפר. אחריה נמצאת מצדה, מצודת סלע, אף היא בקרבת ים המלח.

דיו כריסוסטומוס (40-מאה שנייה לספירה)

והוא משבח את האיסיים, אשר יושבים בעיר משגשגת ליד ים המוות, במרכז פליישתינה, לא הרחק מסדום

פילון האלכסנדרוני

מחוקקנו אימן רבים מתלמידיו לחיי שיתוף. הללו קרויים איסיים, וסבורני שעל שום חסידותם נמצאו ראויים לכינוי זה...

הבחירה אינה נעשית אצלם על פי המוצא המשפחתי... אלא על יסוד המסירות לשלמות המידות והשאיפה לאהבת הבריות. על כן אין בין האיסיים שום ילד קטן ואף לא נער או עלם...

אורח חייהם מעיד על חירותם. איש מהם אינו מעז לצבור רכוש פרטי כלשהו, לא בית לא עבד לא נחלה... אלא לאחר שהטילו את הכול במקובץ לכיס הציבור הם נהנים במשותף מכל הדברים. דרים הם בצוותא בחבורות רעים ועורכים סעודות משותפות...

(היפותטיקה, קטע שני)

המה קובעים דירתם בייחוד בכפרים ומתרחקים מן הערים בגלל מעשי העוול המיוחדים לשליטי העיר, ומתוך פחד פן תדבק גם בנפשם המחלה הממארת הקשה אשר לבני סביבתם כדרך האויר הנשחת והנפסד
(על שכל אדם ישר הוא בן חורין)

שלוש כיתות בקרב היהודים

פלאביוס יוספוס, קדמוניות היהודים יג, 171-173

באותו זמן היו בקרב היהודים שלוש כיתות שנחלקו בדיעותיהן על ענייני בני האדם, אחת מהן נקראה כת הפרושים, השנית כת הצדוקים והשלישית כת האיסיים.

הפרושים אומרים שכמה דברים הם מעשה הגזירה אך לא כולם וכמה מהם בידינו לעשותם או לא לעשותם. ואילו כת האיסיים מכריזה שהגזרה היא אדון הכול, ואין דבר שלא יקרה את בני האדם לפי גורלם. הצדוקים לעומתם כופרים בגזירה וסבורים שדבר כזה אינו קיים כלל ועיקר, ואין ענייניהם של בני האדם באים על קיצם על פיו אלא הכול נתון בידינו באופן שאנו הגורמים לעצמנו את הטובה וגם את הרעה נקח בשל בערותנו. אולם על העניינים האלה סיפרתי ביתר דיוק בספר השני של חיבורי על היהודים.

פלאביוס יוספוס, מלחמת היהודים, ב 119, 138-138

שלוש צורות היו לפילוסופיה היהודית... וחברי האסכולה השלישית, שנודעה כמחמירה בנוהגי הקדוש נקראים איסיים. הם יהודים במוצאם אך עולים על חברי האסכולות האחרות בקשרי האחוה ההדוקים ביניהם...

המבקש להצטרף לכת אינו מתקבל מיד אלא עליו להמתין שנה אחת מחוץ לה. בזמן הזה מנחים אותו חברי הכת באורח חייהם, ונותנים לו מעדר קטן, את אזור המתניים שהזכרנו קודם ובגדים לבנים. אם הוא מוכיח בפרק זמן זה שהוא יודע לכבוש את יצרו הוא מתקרב לאורח חייהם של חברי הכת ואף זוכה להשתתף בטבילה במים הזכים לשם טהרה, אך עדיין אינו מתקבל לחברתם. גם לאחר שכבר הוכיח את כוחו למשול ברוחו ממשיכים לבחון את מידותיו בקפידה שתי שנים נוספות ואם נמצא ראוי הוא מתקבל לחברתם.

דרכי הקבלה לכת, סרך היחד ו 13-23, קמרון עמ' 220

וכול המתנדב מישראל

להוסיף על עצת היחד ידורשהו האיש הפקוד ברואש הרבים לשכלו ולמעשיו. ואם ישיג מוסר יביאהו בברית לשוב לאמת ולסור מכול עול והבינהו בכול משפטי היחד. ואחר בבואו לעמוד לפני הרבים ונשאלו הכול על דבריו וכאשר יצא הגורל על עצת הרבים יקרב או ירחק. ובקורבו לעצת היחד לוא יגע בטהרת הרבים עד אשר ידרושהו לרוחו ולמעשו עד מולאת לו שנה תמימה. וגם הואה אל יתערב בהון הרבים ובמולאת לו שנה בתוכ היחד ישאלו הרבים על דבריו לפי שכלו ומעשיו בתורה ואם יצא לו הגורל לקרוב לסוד היחד על פי הכוהנים ורוב אנשי בריתם יקר(י)בו גם את הונו ואת מלאכתו אל יד האיש המבקר על מלאכת הרבים וכתבו בחשבון בידו ועל הרבים לוא יוציאנו. אל יגע במשקה הרבים עד מולאת לו שנה שנית בתוך אנשי היחד. ובמולאת לו השנה השנית יפקודהו על פי הרבים, ואם יצא לו הגורל לקרבו ליחד יכתובהו בסרך תכונו בתוכ אחיו לתורה ולמפשט ולטוהרה ולערב את הונו ויהי עצתו ליחד ומשפטו

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש שני: מי אנחנו?

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

מי אנהנו?

סרך היחד א 1-9, קמרון, עמ' 213:

ל[משכיל] שים לחיו, ספר סרכ היחד, לדרוש

אל בכול לב ובכול נפש לעשות הטוב והישר לפניו כאשר

צוה ביד מושה וביד כול עבדיו הנביאים ולאהוב כול

אשר בחר ולשנוא את כול אשר מאס לרחוק מכול רע

ולדבוק בכול מעשי טוב ולעשות אמת וצדקה ומשפט

בארצ ולוא ללכת עוד בשרירות לב אשמה ועיני זנות

לעשות כול רע ולהבי את כול הנדבים לעשות חוקי אל

בברית חסד להיחד בעצת אל ולהתהלכ לפניו תמים כול

הנגלות למועדי תעודותם

סרך היחד ה 1-7, קמרון, עמ' 218

וזה הסרכ לאנשי היחד המתנדבים, לשוב מכול רע ולהחזיק בכול אשר צוה לרצונו להבדל מעדת

אנשי העול. להיות ליחד בתורה ובהון ומשובים על פי בני צדוק הכוהנים* שומרי הברית ועל פי רוב אנשי

היחד המחזקים בברית. על פיהם יצא תכון הגורל לכול דבר לתורה ולהון ולמשפט. לעשות אמת יחד וענוה

צדקה ומשפט ואהבת חסד והצנע לכת בכול דרכיהם, אשר לוא ילכ איש בשרירות לבו לתעות אחר לבבו

ועינוהי ומחשבת יצרו יאאם [צ"ל: כיא אם] למול ביחד עורלת יצר ועורפ קשה. ליסד מוסד אמת לישראל ליחד ברית

עולם. לכפר לכול המתנדבים לקודש באהרון ולבית האמת בישראל והנלוים עליהם ליחד ולריב ולמשפט

להרשיע כל עוברי חוק

*כתב יד 4QS_d: ומשובים על פי הרבים

עדת היחד: ברית דמשק (קמרון, שורה 29 ואילך)

ועתה שמעו כול יודעי

צדק ובינו במעשי אל כי ריב לו עם כול בשר ומשפט יעשה
בכול מנאציו כי במועלם אשר עזבוהו הסתיר פניו מישראל וממקדשו
ויתנם לחרב ובזכרו ברית ראישנים השאיר שארית לישראל ולא
נתנם לכלה, ובקץ חרון שנים שלוש מאות ותשעים לתתו אותם ביד
נבוכדנאצר מלך בבל פקדם ויצמה מישראל ומאהרן שורש
מטעת לירוש את ארצו ולדשן בטוב אדמתו ויבינו בעונם וידעו
כי אשמים המה...

ויבן אל אל מעשיהם כי בלב שלם דרשוהו ויקם להם מורה צדק להדריכם בדרך
לבו...

בעמוד איש הלצון אשר הטיף לישראל מימי כזב ויתעם בתהו
ולא דרך להשח גבהות עולם וסור מנתיבות צדק ולהסיע גבול
אשר גבלו רישונים בנחלתם למען הדבק בהם את אלות בריתו...

שם, שורות 79-85

בו הבו [צ"ל: חבו] באי הברית הראשנים ויסגרו
לחרב בעזבם את ברית אל ויבחרו ברצונם ויתורו אחרי שרירות
לבם לעשות איש את רצונו. ובמחזיקים במצות אל
אשר נותרו מהם הקים אל את בריתו לישראל עד עולם
לגלות להם נסתרות אשר תעו בם כל ישראל: שבתות קדשו ומועדי
כבודו עידות צדקו ודרכי אמתו וחפצי רצונו אשר יעשה
האדם וחיה בהם

שונאים, סיפור היחד

ולאהוב כול אשר בחר **ולשנוא** את כול אשר מאס
ולאהוב כול בני אור איש כגורלו בעצת אל **ולשנוא** כול בני חושכ
איש כאשמתו בנקמת אל
(סה"י טור א, שורות 9-11, קמרון עמ' 213)

ברית שנתית

וכול הבאים בסרכ היחד יעבורו בברית לפני אל לעשות
ככול אשר צוה ולוא לשוב מאחרו מכול פחד ואימה ומצרפ
נסוים בממשלת בליעל. ובעוברם בברית יהיו הכוהנים
והלויים מברכים את אל ישועות ואת כול מעשי אמתו. וכול
העוברים בברית אומרים אחריהם אמן אמן.
והכוהנים מספרים את צדקות אל במעשי גבורתום
ומשמיעים כול חסדי רחמים על ישראל. והלויים מספרים
את עוונות בני ישראל וכול פשעי אשמתם וחטאתם בממשלת
בליעל, וכול העוברים בברית מודים אחריהם לאמור נעוינו
פשענו חטאנו הרשענו אנו ואבותינו מלפנינו ב(ה)לכתנו
[קרי בחוקי] אמת וצדיק אל [ישראל ב]משפטו בנו ובאבותינו
ורחמי חסדו גמל עלינו מעולם ועד עולם. והכוהנים מברכים את כול
אנשי גורל אל ההולכים תמים בכול דרכיו ואומרים יברכה בכול
טוב וישמורכה מכול רע ויאר לבכה בשכל חיים ויחונכה בדעת עולמים
וישא פני חסדיו לכה לשלום עולמים והלויים מקללים את כול אנשי

גורל בליעל וענו ואמרו: ארור אתה בכול מעשי רשע אשמתכה ויתנכה
אל זעוה ביד כול נוקמי נקם ויפקוד אחריכה כלה ביד כול משלמי
גמולים. ארור אתה לאין רחמימ כחושך מעשיכה וזעום אתה
באפלת אש עולמים. לוא יחונכה אל בקוראכה ולוא יסלח לכפר עוונך.
ישא פני אפו לנקמתכה ולוא יהיה לכה שלום בפי כול אוחזי אבות.
וכול העוברים בברית אומרים אחר המברכים והמקללים אמן אמן.
והוסיפו הכוהנים והלויים ואמרו ארור בגלולי לבו לעבור
הבא בברית הזות ומכשול עוונו ישים לפניו להסוג בו. והיה
בשומעו את דברי הברית הזות יתברכ בלבבו לאמור שלום יהי לי
כי בשרירות לבי אלכ ונספתה רוחו הצמאה עם הרווה לאין
סליחה. אפאל וקנאת משפטיו יבערו בו לכלת עולמים ודבקו בו כול
אלות הברית הזות ויבדילהו אל לרעה ונכרת מתוכ כול בני אור בהסוגו
מאחרי אל בגלוליו ומכשול עוונו. יתן גורלו בתוך ארורי עולמים.
וכול באי הברית יענו ואמרו אחריהם אמן אמן.

ככה יעשו שנה בשנה כול יומי ממשלת בליעל. הכוהנים יעבורו
ברשונה בסרכ לפי רוחותם זה אחר זה. והלויים יעבורו אחריהם
וכול העם יעבורו בשלישית בסרכ זה אחר זה לאלפים ומאות
וחמשים ועשרות. לדעת כול איש ישראל איש בית מעמדו ביחד אל
לעצת עולמים, ולוא ישפל איש מבית מעמדו ולוא ירום ממקום גורלו
כיא הכול יהיו ביחד אמת וענות טוב ואהבת חסד ומחשבת צדק
איש לרעהו בעצת קודש ובני סוד עולמים

(סרך היחד א 16-ב 25, קמרון, עמ' 213-214)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש שלישי: רכוש, אוכל ונשים

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

רכוש

הם מואסים בחיי עושר ונפלא הוא שיתוף הרכוש אצלם עד כי לא נמצא בקרבם איש מופלג בנכסים. כי חוק הוא להם אשר כל הנלוה על חבורתם יפקיר את רכושו לכל החבורה, ולא נמצאה בהם חרפת העוני ולא גאות העושר, כי נכסי כל היחידים התערבו יחד ורכוש אחד לכולם כאילו היו אחים מבטן... והפקידים על רכושם נבחרים בידי כל חבריהם... אינם קונים דבר איש מעמיתו ואינם מוכרים דבר אחד לשני, וכל אחד נותן לחברו משלו את הדבר הדרוש לחפצו ולוקח ממנו את הדבר אשר יש לו צורך בו. וגם בלי שכר אין האחד מונע את חברו לקחת ממנו את הדבר אשר רצה בו (יב"מ מלחמת היהודים ב 122-127)

חוקי הרכוש

סרך היחד (א,12): "וכל הנדבים לאמתו יביאו כול דעתם וכוחם והונם ביחד אל, לברר דעתם באמת חוקי אל, וכוחם לתכן כתם דרכיו וכול הונם כעצת צדקו

ברית דמשק יב 7-11

אל ימכר איש בהמה ועוף טהורים לגוים... ומגורנו ומגתו אל ימכר להם בכל מאדו...
ואת עבדו ואת אמתו אל ימכור להם

שנת שחור י
צו לוי נחו חנו צ
לא לצור מן נחשני
אתה סצו ה דול
חחיו מ חחול
ומ ח חו חחית ר
רמחא נוס חו
י חחיתו לחח
יח

לוא ח ח ס
ואח
יח
ח
ל
חחחחחח
חחחחחח

קריאות שונות: אשל-קרוס מול ירדני

בשנת שתיים לן
בירחו נתן חני בן
לאלעזר בן נ
את הסקים הלל]ו
מ/ת מ/ת יום ה.. לי/ו
ואת ח/תומ/פותבי/ות ו/י
וה/אתאנים הד/י
וכולאילנ אחר

1 בשנת שתיים לן
2 בירחו נתן חני בן
3 לאלעזר בן נחמנין
4 את חסדי מחולנן
5 מהיום הזה ל<ע>ולןם
6 וא<ת> תחומי הבית ון
7 והתאנים הזינתים
8 וכמלותו ליחדן
9 וחנין
10 לו את חסנידי
11 ואת[∞]
12 וביד[∞]הן
13 לן [גן]
14 חסדי עבד חני [מן]
15 חלוק]

אוכל

ואחרי שהם עובדים במרץ עד השעה החמישית הם נאספים שוב אל מקום אחד, אוזרים את מותניהם באזור פשתן וטובלים את גופם במים קרים. אחרי ההיטהרות הזאת הם פונים לעבר מבנה מיוחד שאליו אין כניסה למי שאינם בני אמונתם. ובהיותם מטוהרים הם נכנסים לאלם הסעודה כאל מקום מקודש. הם מתיישבים בדומיה, האופה מחלק את כיכרות הלחם לכל אחד בתורו והטבח שם לפני כל אחד מהם קערה ובה תבשיל אחד. לפני הסעודה אומר הכוהן ברכה, ולפני הברכה אסור להם לטעום דבר. בגמר הסעודה מברך הכוהן שנית, וכך הם מהללים את אלוהים מפרנס החיים לפני הסעודה ואחריה. אחר כך הם פושטים את הבגדים הקדושים בעיניהם, ושבים אל מלאכתם עד בוא הערב. בשובם הם סועדים פת ערבית באורח דומה... לעולם אין הם שותים לשוכרה; אוכל ושתייה מוקצבים להם כדי שובע בלבד (יב"מ, מלה"י ב 129-133)

סרך היחד, ו 25-2

ויחד יואכלו ויחד יברכו ויחד יועצו...

והיה כיא יערוכו השולחן לאכול או התירוש לשתות הכוהן ישלח ידו לרשונה להברך
בראשית הלחם והתירוש...

אם ימצא בם איש אשר ישקר בהון והואה יודע ויבדילהו מתוכ טהרת רבים שנה אחת
ונענשו את רביעית לחמו

עונשים

ואשר ידבר בפיהו דבר נבל – שלושה חודשים
ולמדבר בתוך דברי רעהו – עשרה ימים
ואשר ישכוב וישן במושב הרבים – שלושים ימים...
ואשר יהלכ לפני רעהו ערום ולוא היה אנוש ונענש ששה חודשים
ואיש אשר ירוק אל תוכ מושב הרבים ונענש שלושים יום...
("הם נשמרים מלירוק בפרהסיה או לצד ימין" – יב"מ מלה"י ב 147)
ואשר ישחק בסכלות להשמיע קולו ונענש שלושים יום (סה"י ז 9-15)

נשים

הם מתרחקים מהנאות הגוף כמו ממידה רעה ומעלה היא בעיניהם לכבוש את היצר ולא להיכנע לתאוות. הם בזים לחיי הנישואים... אין הם מבטלים את חיי האישות כדרך להמשכיות הדורות, אך נשמרים מפריצות הנשים ומאמינים שאין אשה השומרת אמונים לגבר אחד בלבד (פלאביוס יוספוס, מלה"י ב 120-121)

יש עדה אחרת של איסיים שאמנם אינם שונים מחבריהם באורח חייהם נוהגיהם וחוקיהם, אך נבדלים מהם בדעתם על הנישואים, בסברם כי מי שאינם נושאים אשה כורתים את החלק החשוב של החיים, את המשכיות הדורות. יתרה מזו, אם יהיו הכול שותפים לדעה זו על הנישואים, יעבור המין האנושי במהרה מן העולם. הם בוחנים את כלותיהם במשך שלוש שנים, ואם נראה אחרי שלוש טהרות שהן יכולות ללדת, הם נושאים אותן לנשים. הם אינם יודעים את נשותיהם בעת הריונן, ובכך הם מראים שלא כדי למלא תשוקתם לקחו אשה כי אם להולדת צאצאים. (שם 160-161)

נשים במגילות

שתיקה רועמת בסרך היחד

ברית דמשק (ז 4 - 10):

... כל המתהלכים

באלה בתמים קדש על פי כל יסורו ברית אל נאמנות להם לחיותם אלף

דור ואם מחנות ישבו כס(ד)[ר]ך הארץ ולקחו נשים והולידו בנים

והתהלכו על פי התורה וכמשפט היסורים כסרך התורה כאשר אמר בין

איש לאשתו ובין אב לבנו

אל ישכב איש עם אשה בעיר המקדש לטמא את עיר המקדש בנדתם

(ב"ד יב 1)

ואיש אשר ילון על האבות ישלח מן העדה ולא ישוב ואם על האמות ונענש עשרת ימים כי אין לאמות רוקמה בתוך העדה (4Q270)

ולוא יקרב את אשה לדעתה למשכבי זכר כי אם לפי מולואת לו עשרים שנה בדעתו טוב ורע. ובכן תקבל להעיד עליו משפטות התורא ולהתיצב במשמע משפטים (סרך העדה א 11-9)

וזה הסרך לכול עדת ישראל באחרית הימים בהספם ליחד להתהלך

על פי משפט בני צדוק הכוהנים ואנישי בריתם אשר סרו מלכת בדרך העם, המה אנישי עצתו אשר שמרו בריתו בתוך רשעה לכפר בעד הארץ בבואום יקהילו את כול הבאים מטפ עד נשי וקראו באוזניהמה את

כול חוקי הברית ולהבינם בכול משפטיהמה פן ישגו במשגותיהמה. (שם, 1-5, קמרון, עמ' 235)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש רביעי: המקדש

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

בית ראשון

כי במועלים אשר עזבוהו הסתיר פניו מישראל וממקדשו ויתנם לחרב
(CD א, 8-9)

ולוא ישמוהו עוד זרים כאשר השמו בראישונה את מקד[ש י]שראל
בחטאתמה (1-7, ו, 1-2, 4Q 174)

המקדש הנוכחי

אל ישכב איש עם אשה בעיר המקדש לטמא את עיר המקדש בנדתם (CD יא 17-18)

וכל אשר הובאו בברית לבלתי בוא אל המקדש להאיר מזבחי חנם ויהיו מסגירי הדלת אשר אמר אל מי בכם יסגור דלתי ולא תאירו מזבחי חנם (CD ו 11-14)

מלאכי א ו-יז: בן יכבד אב ועבד אדוניו ואם אב אני איה כבודי ואם אדונים אני איה מוראי אמר ה' צבאות לכם הכהנים בוזי שמי ואמרתם במה בזינו את שמך. מגישים על מזבחי לחם

מגאל ואמרתם במה גאלנוך באמרכם שלחן ה' נבזה הוא. וכי תגשון עור לזבח אין רע וכי

תגישו פסח וחלה אין רע הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אמר ה' צבאות. ועתה חלו נא פני אל ויחננו מידכם היתה זאת הישא מכם פנים אמר ה' צבאות. **מי גם בכם ויסגר דלתים**

ולא תאירו מזבחי חנם אין לי חפץ בכם אמר ה' צבאות ומנחה לא ארצה מידכם. כי ממזרח

שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים ובכל מקום מקטר מגש לשמי ומנחה טהורה כי גדול שמי

בגוים אמר ה' צבאות. ואתם מחללים אותו באמרכם שלחן אדני מגאל הוא וניבו נבזה אכלו.

הם ניתפשים בשתים... וגם מטמאים הם את המקדש אשר אין הם מבדיל כתורה ושוכבים עם

הרואה את דם זובה ולוקחים איש את בת אחיהו ואת בת אחותו... (ב"ד, קימרון, עמ' 10-11,

שורות 110-119)

אל ישלח למזבח עולה ומנחה ולבונה ועץ ביד איש טמא באחת מן הטמאות להרשותו לטמא

את המזבח כי כן כתוב זבח רשעים תעבה ותפלת צדיקים כמנחת רצון (ב"ד יא 15-12)

הכת – מקדש?

כאשר כתוב עליו [אומר לצ] יון מלך אלוהיך [צי] ון ה[יאה עדת כול בני הצדק המה]
מקימ[י] הברית הסרים מלכת [בד] רך העם... (11Q13 23-25)

כיא ברוח עצת אמת אל דרכי איש יכופרו כול עוונותו להביט באור החיים ברוח קדושה
ליחד באמתו יטהר מכול עוונותו וברוח יושר וענוה תכופר חטתו ובענות נפשו לכול
חוקי אל יטהר בשרו... אז ירצה בכפורי ניחוח לפני אל והיתה לו לברית יחד עולמים
(סה"י ג 6-12)

ובתכון העת בהיות אלה בישראל נכונה עצת היחד באמת למטעת עולם **בית קודש**
לישראל וסוד קודש קודשים לאהרון עדי אמת למשפט ובחירי רצון לכפר בעד הארצ
ולהשב לרשעים גמולם. היא חומת הבחן פנת יקר בל יזדעזעו יסודותיהי ובל יחישו
ממקומם מעון קודש קודשים לאהרון בדעת כולם לברית משפט ולקריב ריח ניחוח ובית
תמים ואמת בישראל להקם ברית לחוקות עולם והיו לרצון לכפר בעד הארצ ולחרוצ
משפט רשעה (שם, ח 4-10)

בהיות אלה בישראל ככול התכונים האלה ליסוד רוח קודש לאמת עולם לכפר על
אשמת פשע ועמל חטאת ולרצון לארץ מבשר עולות ומחלבי זבח ותרומת שפתים
למשפט כניחוח צדק ותמים דרך כנדבת רצון. בעת ההיאה יבדילו אנשי היחד **בית קודש**
לאהרון להיחד קודש קודשים ובית יחד לישראל ההולכים בתמים (שם ט, 3-6)

כפרה בזמן הזה

כל איש אשר [שגג בדב]ר יבוא וידיעהו לכוהן [המ] ופקד על הרבים וקבל את משפטו מרצונו כאשר אמר ביד מושה על הנפש אשר תחטא בשוגגה אשר יביאו את חטתו [א]ו את אשמו וע[ל] ישראל כתוב אלכה לי אל קצי השמים ולו אריה בריח ניהוחכם ובמקו [אח]ר כתוב קרעו לבבכם ואל בגדיכם ובמקום אחר כתוב לשוב אל אל בכי ובצום

(ברית דמשק, קמרון, עמ' 56-57)

מקדש ריאלי?

א. מגילת המקדש

ב. מגילת ירושלים החדשה

ג. להתיצב תמיד בשערי המקדש... אלה יתיצבו על
העולות ועל הזבחים לערוך מקטרת ניחוח לרצון
אל לכפר בעד כול עדתו ולהדשן לפניו תמיד
בשולחן כבוד (מלחמה, ב, 3—6)

מקדש עתידי?

ורציתים והיו לי לעם ואנוכי אהיה להם לעולם ושכנתי אתמה
לעולם ועד ואקדשה [את מ]קדשי בכבודי אשר אשכין עליו את
כבודי עד יום הבריה אשר אברא אני את מקדשי להכינו לי כול
הימים כברית אשר כרתי עם יעקוב בבית אל (מגילת המקדש כט
7—10)

הואה הבית אשר [ב]אחרית הימים כאשר כתוב בספר [מושה
מקדש אדני כ]וננו ידיכה ה' {שם הוי"ה} ימלוך עולם ועד הואה
הבית אשר לוא יבוא שמה [ ] עולם ועמוני ומואבי וממזר ובן
נכר וגר עד עולם כיא קדושי שם [ ] עולם תמיד עליו
יראה ולוא ישמוהו עוד זרים כאשר השמו בראישונה את מקד[ש
י]שראל בחטאתמה ויואמר לבנות לוא מקדש אדם להיות
מקטירים בוא לוא לפניו מעשי תורה (4Q174, 1-2, 1-7)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש חמישי: ההלכה

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

ההלכה – מוקד זהות

ואתם יודעים שפרשנו מרוב העם ומכול טמאתם ומהתערב
בדברים האלה ומלבוא עמהם לגב אלה
(מקצת מעשי התורה, קמרון, כרך ב, עמ' 210, עותק ד
שורות 7-8)

המקורות ההלכתיים

מגילת המקדש

ברית דמשק, סרך היחד

מקצת מעשי התורה (4Q399-4Q394)

מגילות הלכתיות: מדרש משפטים (4Q251); מחלוקות

(4Q513); מצוות שבת (4Q421; 4Q262a); פרה אדומה

(4Q276); נטע רבעי (4Q266a) ועוד.

פרה אדומה

מגילת מקצת מעשי התורה (1 16-ii i 3-7 4Q394):

ואפ על טהרת פרת החטאת

השוחט אותה והסורף אותה והאוסף [א] ת אפרה והמזה את [מי]

החטאת לכול אלה להערי[בו] ת השמש להיות טהורימ

בשל שא יהיה הטהר מזה על הטסה כי לבני

[אהרן] ראואי [להיות מ]

(מהדורת קמרון, ב, עמ' 206)

במדבר יט

ואסף איש טהור את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום
טהור... ולקח אזוב וטבל במים איש טהור... והזה הטהר על
הטמא ביום השלישי וביום השביעי

משנה פרה ג ו-ח

ופרה וכל מסעדיה יוצאים להר המשחה... וזקני ישראל היו
מקדימים ברגליהם להר המשחה, ובית טבילה היה שם.
ומטמאים היו את הכהן השורף את הפרה מפני הצדוקים
שלא יהיו אומרים במעורבי שמש היתה נעשית. סמכו ידיהם
עליו ואומרים לו אישי כהן גדול טבול אחת, ירד וטבל...

ניצוק: משנה ידיים ד ז

אומרים צדוקין: קובלין אנו עליכם פרושים שאתם מטהרים
את הניצוק. אומרים פרושים קובלין אנו עליכם צדוקים
שאתם מטהרים את אמת המים הבאה מבית הקברות.

מקצת מעשי התורה (4Q 394 8 iv 5-8)

ואף על המוצקות אנחנו אומרים שהם שאין בהם טהרה, ואף המוצקות אינם מבדילות בין הטמא לטהור כי לחת המוצקות והמקבל מהמה כהם לחה אחת.

4Q 274 (קמרון, ב עמ' 212)

והזבה דם לשבעת הימים אל תגע בזב ובכול כלי אשר יגע
בו הזב ושכב עליו או אשר ישב עליו. ואם נגעה תכבס
בגדיה ורחצה ואחר תוכל. ובכול מודה אל תתערב בשבעת
ימיה בעבור אשר לוא תגאל את מחני קדוש ישראל. וגם אל
תגע בכול אשה זבה דם לימים רבים

תוספתא שבת א יד-טו

אמ' ר' שמעון בן לעזר: בוא וראה עד היכן פרצה טהרה שלא
גזרו הראשונים לומר לא יאכל טהור עם הנדה שהראשונים
לא היו אוכלין עם הנדות אלא אמרו לא יאכל הזב עם הזבה
מפני הרגל עבירה

שבית שמיי אומ' לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ ובית
הלל מתירין.

ברית דמשק (ד 20-ה 6)

הם ניתפשים בשתים בזנות לקחת שתי נשים בחייהם ויסוד
הבריאה זכר ונקבה ברא אותם ובאי התיבה שנים שנים באו
אל התיבה, ועל הנשיא כתוב לא ירבה לו נשים ודויד לא קרא
בספר התורה החתום אשר היה בארון כי לא נפתח בישראל
מיום מות אלעזר ויהושע והזקנים אשר עבדו את העשתרת
ויטמון ... נגלה עד עמוד צדוק ויעלו מעשי דויד מלבד גם
אוריה ויעזבם לו אל...

הדודה והאחיינית

"ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא. ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא" (ויקרא יח יב-יג)

"ולוקחים איש את בת אחיהו ואת בת אחותו, ומשה אמר אל אחות אמך לא תקרב שאר אמך היא ומשפט העריות לזכרים הוא כתוב וכהם הנשים ואם תגלה בת האח את ערות אחי אביה והיא שאר" (ב"ד ה 7-11)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש שישי: לוח השנה

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

"ממחרת השבת" – איזו שבת?

משנה מסכת מנחות פרק י משנה ג

כיצד היו עושים שלוחי בית דין יוצאים מערב יום טוב ועושים אותו כריכות במחובר לקרקע כדי שיהא נוח לקצור וכל העיירות הסמוכות לשם מתכנסות לשם כדי שיהא נקצר בעסק גדול כיון שחשכה אומר להם בא השמש אומרים הין בא השמש אומרים הין מגל זו אומרים הין מגל זו אומרים הין קופה זו אומרים הין קופה זו אומרים הין בשבת אומר להם שבת זו אומרים הין שבת זו אומרים הין אקצור והם אומרים לו קצור אקצור והם אומרים לו קצור שלשה פעמים על כל דבר ודבר והם אומרים לו הין הין הין כל כך למה מפני הביתוסים שהיו אומרים אין קצירת העומר במוצאי יום טוב

מגילת תענית והסכוליון

מתמניא ביה ועד סוף מועדא איתותב חגא דשבועיא דלא למספד, שהיו בייתוסין אומרים:
עצרת אחר השבת, ניטפל להם רבן יוחנן בן זכאי ואמר להם: שוטים, מנין לכם? ולא היה
אדם אחד שהיה משיבו, חוץ מזקן אחד שהיה מפטפט כנגדו
(בבלי מנחות סה ע"א ואילך)

לוח שמש וי ולוח ירחי

לוח ירחי (הלוח המוסלמי)

חודש = 29.5 ימים. שנה = 12 חודשים = 354 ימים.

לוח שמש (הלוח הכללי)

שנה = 365.25 ימים

לוח עברי

חודש = 29.5 ימים. שנה = 12 חודשים = 354 ימים. אחת לכמה שנים –
נוסף חודש כדי לשמור על התאמה עם עונות השנה

מספר מזמורי תהלים

ויהי דויד בן ישי חכם ואור כאור השמש וסופר ונבון ותמים בכול דרכיו לפני אל ואנשים. ויתן לו ה' רוח נבונה ואורה ויכתוב תהלים שלושת אלפים ושש מאות, ושיר לשורר לפני המזבח על עולת התמיד לכול יום ויום לכול ימי השנה ארבעה וששים ושלוש מאות. ולקורבן השבתות שנים וחמשים שיר, ולקורבן ראשי החדשים ולכול ימי המועדות ולים הכפורים שלושים שיר. ויהי כל השיר אשר דבר ששה ואבעים [צ"ל: וארבעים] וארבע מאות ושיר לנגן על הפגועים ארבעה ויהי הכול ארבעת אלפים וחמשים. כול אלה דבר בנבואה אשר נתן לו מלפני העליון (11Q5 [Psa], טור כז, שורות 2-11, קמרון, ב, עמ' 355)

תאריכים שונים

4Q325, קטע 1, שורות 2-3 (קמרון, ג, עמ' 90):

[ ] בערב. בעשרים וחמשה בו שבת על ידעיה ועלו

[מועד] השעורים בעשרים וששה בו אחר שבת. רוש החודש הש[ני]

4Q326:

שבת בעשרים וששה בו מועד ש[עורים...]

מקצת מעשי התורה:

בעשרים ושנים בו מועד השמן אחר השבת אחריו קרבן [העצים]

לוח המועדים

א בניסן

א-ז בניסן – ימי מילואים?

ח בניסן?

יד בניסן

טו-כא בניסן

כו בניסן

טו בסיון

ג באב

כב באלול

כג-כח באלול

א בתשרי

י בתשרי

טו- כב בתשרי

ספר היובלים

א י, יד: "כי עזבו את חוקותי ואת מצותי ואת מועדי בריתי ואת שבתותי ואת קדשי אשר הקדישו לי בתוכם...; ושכחו כול משפטי וכול מצותי וכול תורותי ושכחו חודש ושבט ומועד ויובל וברית.

לב, יא-יב: וחוק זה כתוב לעשותו שנה בשנה לאכול מעשר שני לפני אלוהים במקום אשר יבחר. ולא יניח ממנו משנה אחת לשנה השנית. כי בשנתו יאכל: דגן עד יום מועד הדגן בשנה השנית, ותירוש עד יום מועד התירוש וליצהר עד יום מועד תקופתו.

ספר היובלים: תיאור הלוח

על כן חקוק וכתוב על לוחות השמים כי יהיו עושים את חג השבועות בחודש הזה אחת בשנה לחדש את הברית בכול שנה ושנה. ונעשה כל החג הזה בשמים מיום הבריאה עד ימי נח, ומיום מות נח שחתו בניו עד ימי אברהם... ובימיך שכחו בני ישראל... ואתה צו את בני ישראל וישמרו חג זה בכל דורותם לחוק להם יום אחד בשנה בחודש הזה יעשו חג בו.

ובאחד לחודש הראשון ובאחד לחודש הרביעי ובאחד לחודש השביעי ובאחד לחודש העשירי ימי זכרון הם וימי תקופה הם לארבע מחלקות השנה כתובים הם וחקוקים לתעודת עולם...

ויעלו אותם על לוחות השמים שלושה עשר שבועות כל אחד מהם... ויהיו כל ימי החוקות חמשים ושנים שבועי ימים ושלמה כל השנה... ואתה צו את בני ישראל לשמור את השנים במספר הזה שלוש מאות וששים וארבעה יום ולא יחללו חג...

וכל בני ישראל ישכחו ולא ימצאו את דרכי השנים וישכחו חודש ומועד ושבת ויתעו בכל חוקות השנים... וילכו במועדי הגוים אחר משוגתם ואתר תעותם. ויהיו מביטים בירח.. כי הוא ישחית ויקדם עשרה ימים משנה לשנה. על כן יבואו להם שנים אשר ישחיתו ויעשו יום מועד לבוז ויום חול חג והכל יתערב וימי קודש חול ויום חול ליום קדוש.

(היובלים ו יז ואילך)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן

מפגש שביעי: תולדות הכת

פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

מבנה הפשר

ראו בוגדים והביטו והתמהו תמהו כי פעל פועל בימיכם לוא תאמינו כי יסופר...

פשר הדבר

על הבוגדים לאחרית הימים המה עריצי הברית אשר לוא יאמינוא בשומעם את כול
הבאות על הדור האחרון מפי הכוהן אשר נתן אל בלבו בינה לפשור את כול דברי עבדיו
הנביאים כיא בידם ספר אל את כול הבאות על עמו ועל עירו

(פשר חבקוק א-ב)

מבנה הפשר וסמכות המפשר

על משמרתִי אעמודה ואתיצבה על מצורי ואצפה לראות מה ידבר בי ומה אשיב על תוכחתי ויענני יהוה [ויאמר כתב חזון ובאר] על הלוחות למען ירוץ [הקורא בו...]

פשרו...

ידבר אל אל חבקוק לכתוב את הבאות [על] הדור האחרון ואת גמר הקץ לא הודעו,

ואשר אמר למען ירוץ הקורא בו

פשרו על

מורה הצדק אשר הודיעו אל את כול רזי דברי עבדיו הנבאים

התגלות מורה הצדק

ובקץ חרון שנים שלוש מאות ותשעים לתתו אותם ביד נבוכדנאצר מלך בבל פקדם ויצמח מישראל ומאהרן שורש מטעת לירוש את ארצו ולדשן בטוב אדמתו. ויבינו בעוונם וידעו כי אשמים המה ויהיו כעורים וכימגששים דרך שנים עשרים ויבן אל אל מעשיהם כי בלב שלם דרשוהו ויקם להם מורה צדק להדריכם בדרך לבו
(ברית דמשק א 5-11, מהדורת קמרון, עמ' 6)

מורה הצדק מבין את דברי הנביאים, וגם יש לו כמה מתנגדים

ראו בוגדים והביטו והתמהו תמהו כי פעל פועל בימיכם לוא תאמינו כי יסופר –
פשר הדבר על הבוגדים עם איש הכזב כי לוא שמעו אל דברי מורה הצדקה מפיא
אל, ועל הבוגדים בברית החדשה כיא לוא האמינו בברית אל ויחללו את שם
קודשו. וכן פשר הדבר על הבוגדים לאחריית הימים המה עריצי הברית אשר לוא
יאמינוא בשומעם את כול הבאות על הדור האחרון מפי הכוהן אשר נתן אל בלבו
דעה לפשור את כול דברי עבדיו הנביאים אשר בידם ספר אל את כול הבאות על
עמו וע[ל עירו] (פשר חבקוק א 16- ב 10)

הפסוק בחבקוק א ה: ראו בגוים והביטו והתמהו תמהו כי פעל פועל בימיכם לא
תאמינו כי יספר

הכוהן הוא מורה הצדק, או: מורה הצדק הוא כוהן

כי מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ היא יפול לוא יוטל היא ה' סומך ידו –
פשוט על הכוהן מורה ה[צדק אשר] בחר בו אל לעמוד ו[אשר] הכינו לבנות
לו עדת [אביונים] ודרכו ישר לאמתו (פשוט תהלים, קמרון, ב, עמ' 302)

הפסוקים בתהלים לז כג-כד: מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ. כי יפל לא
יוטל היא ה' סומך ידו

הושע י יב: עת לדרוש את ה' עד יבוא ויורה צדק לכם

מתנגדים למורה הצדק

הוי בונה עיר בדמים ויכונן קריה בעולה הלוא הנה מעם ה' צבאות
יגעו עמים בדי אש ולאומים בדי ריק ויעפו – פשר הדבר על מטיף
הכזב אשר התעה רבים לבנות עיר שיו בדמים ולקים עדה בשקר
בעבור כבודה, לוגיע רבים בעבודת שיו ולהרותם במעשי שקר להיות
עמלם לריק בעבור יבואו למשפטי אש אשר גדפו ויחרפו את בחירי
אל (פ"ח י 13-5, קמרון עמ' 254)

הוי בנה עיר בדמים וכונן קריה בעולה. הלא הנה מאת ה' צבאות
וייגעו עמים בדי אש ולאומים בדי ריק יעפו (ב יב-יג)

איש הכזב הוא איש הלצון

ויודע לדורות אחרונים את אשר עשה בדור אחרון בעדת בוגדים הם סרי דרך היא העת אשר היה כתוב עליה בספר הושע כפרה סורירה כן סרר ישראל בעמוד **איש הלצון** אשר הטיף לישראל מימי כזב ויתעם בתהו ולוא דרך להשח גבהות עולם ולסור מנתיבות צדק ולהסיע גבול אשר גבלו רישונים בנחלתם למען הדבק בהם את אלות בריתו להסגירם לחרב נקמת נקם ברית בעבור אשר **דרשו בחלקות** ויבחרו במהתלות... ויצדיקו רשע וירשיעו צדיק

(ב"ד א , 23-15, קמרון עמ' 6, שורות 38-46)

ובכל אלה לא הבינו בוני החיץ וטחי התפל כי שוקל רוח ומטיף כזב הטיף להם אשר חרה אף אל בכל עדתו

(ב"ד ח 13-12, קמרון, עמ' 18, שורות 191-

190)

ודמות שלישית: הכוהן הרשע

צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו יהוה לוא יעזבנו בידו ולוא ירשיענו בהשפטו
– פשרו על הכוהן הרשע אשר צפה למורה הצדק ובקש להמיתו על דברי
החוק והתורה אשר שלח אליו (פ"ת ד, 7-9, קמרון, ב, עמ' 303)
הוי משקה רעיהו מספח חמתו אף שכר למען הבט אל מועדיהם – פשרו על
הכוהן הרשע אשר רדף אחר מורה הצדק לבלעו בכעס חמתו אבית גלותו
ובקץ מועד מנוחת יום הכפורים הופיע אליהם לבלעם ולכשילם ביום צום שבת
מנוחתם (פ"ח יא 2-8)

עונשו של הכוהן הרשע

מדמי אדם וחמס ארץ קריה וכול יושבי בה – פשרו על הכוהן
הרשע אשר בעוון מורה הצדק ואנשי עצתו נתנו אל בידי
אויביו לענותו בנגע לבלה במרירי נפש בעבור אשר הרשיע
על בחירו (פ"ח ט 8-12)

הלוא פתאום ויקומו ונשכיך ויקיצו מזעזיעיכה והיתה למשסות
למו כי אתה שלותה גוים רבים וישלוכה כול יתר עמים – פשר
הדבר על הכוהן אשר מרד ויפיר חוקי אל וכול אויביו קמו
והתעללו בו להיות נגועו במשפטי רשעה ושערוריות מחלים
רעים עשו בו ונקמות בגוית בשרו (פ"ח ח 13-ט 2)

צופה רשע לצדיק... – פשרו על הכוהן הרשע אשר צפה
למורה הצדק ובקש להמיתו ... ואל לא יעזבנו בידו ולוא
ירשיענו בהשפטו – ולו שלם אל את גמולו לתתו ביד עריצי
גואים לעשות בו [משפט (פ"ת ד 7-10)]

מותו של מורה הצדק והשלכותיו

כן כל האנשים אשר באו בברית החדשה בארץ דמשק ושבו ויבגדו
ויסורו מבאר מים החיים לא יחשבו בסוד עם ובכתבם לא יכתבו
מיום האסוף מורה היחיד עד עמוד משיח מאהרן ומישראל (ב"ד יט
33- כ 1)

ומיום האסוף יורה היחיד עד תם כל אנשי המלחמה אשר שבו עם
איש הכזב כשנים ארבעים (ב"ד כ 13-15)

ועוד מעט ואין רשע ואתבוננה על מקומו ואיננו – פשרו על כול
הרשעה לסוף ארבעים השנה אשר יתמו ולוא ימצא בארץ כול איש
רשע (פ"ת ב 5-9)

אנשי המגילות

עיון במגילות קומראן
מפגש שמיני: קומראן ונצרות
פרופ' נח חכם, אביב תשפ"א

ברית חדשה

ראו בוגדים והביטו והתמהו תמהו כי פעל פועל בימיכם לוא תאמינו כי יסופר – פשר הדבר על הבוגדים עם איש הכזב כי לוא שמעו אל דברי מורה הצדקה מפיא אל, ועל הבוגדים ב**ברית החדשה** כיא לוא האמינו בברית אל ויחללו את שם קודשו.

ירמיהו פרק לא ל-לג

הנה ימים באים נאם ה' וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה ברית חדשה:
לא כברית אשר כרתי את אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים אשר המה הפרו את בריתי ואנכי בעלתי בם נאם ה'. כי זאת הברית אשר אכרת את בית ישראל אחרי הימים ההם נאם ה' נתתי את תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה והייתי להם לאלהים והמה יהיו לי לעם: ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם ה' כי אסלח לעונם ולחטאתם לא אזכר עוד:

לוקאס טז א-ט

איש עשיר היה ולו פקיד על ביתו וילשינוהו אליו באמרם כי מפזר הוא את קניניך. ויקרא אותו ויאמר אליו: מה זאת שמעתי עליך?
תן חשבון פקודתך כי לא תוכל להיות עוד פקיד. ויאמר הפקיד בלבו: מה אעשה כי יקח אדוני ממני את הפקודה. לעדור לא אוכל ולשאול על הפתחים אני בוש. ידעתי מה אעשה למען יאספוני אל בתיהם בעת אוסר מפקודתי. ויקרא אל כל איש אשר נשה בהם אדוניו וישאל את הראשון: כמה אתה חייב לאדוני? ויאמר: מאת בתי שמן ויאמר אליו קח את שטרך ומהר שב וכתבת חמשים. ואל אחר אמר: כמה אתה חייב? ויאמר: מאת כור חטים. ויאמר: קח את שטרך וכתוב שמונים. וישבח האדון את פקיד העוולה על אשר הערים לעשות כי בני העולם הזה ערומים הם **מבני האור** בדורם. וגם אני אומר לכם: עשו לכם אוהבים **בממון העוולה** למען בעת כלותו יאספו אתכם אל משכנות עולם

בהיות אלה בישראל נכונה עצת היחד באמת למטעת עולם, בית קודש
לישראל וסוד קודש קודשים לאהרון, עדי אמת למשפט ובחירי רצון
לכפר בעד הארצ ולהשב לרשעים גמולם. היאה חומת הבחן פנת יקר בל
יזדעזעו יסודותיהי ובל יחישו ממקומם. (סה"י ח 4-8)

ואהיה כבא בעיר מצור ונעוז בחומה נשגבה ואשע[נה] באמתכה אלי כי
אתה תשים סוד על סלע וכפיס על קו משפט ומשקלת אמ[ת] ל[נ]טות
אבני בחן לפניית עוז ללוא תתזעזע וכול באיה בל ימוטו כי לא יבוא זר
ב[שע]ריה (הודיות יד 27-30)

ותשימנו כמגדל עוז כחומה נשגבה ותכן על סלע מבניתי ואושי עולם
לסודי וכול קורותי לחמת בחן ללוא תזדעזע (הודיות טו 11-12)

ישעיהו כח טז: לכן כה אמר ה' אלוהים, הנני יסד בציון אבן,
אבן בחן פנת יקרת מוסד מוסד המאמין לא יחיש

תרגום יונתן: בכין כדנן אמר ה' אלוהים: האנא ממני בציון
מלך מלך תקיף גיבר ואימתן, אתקפיניה ואחסניניה אמר, נביא
וצדיקיא דהימינו באלין, במיתתי עקא לא יזדעזעון
השבעים: "... המאמין בו לא יבוש"

מתי טז יח: אתה סלע ועל הסלע הזה אבנה את קהילתי
ושערי שאול לא יגברו עליה

פטרוס א, ב ד-ז: בקרבכם אליו, אל אבן חיה אשר מאסו בה
בני האדם והיא נבחרת ויקרה לאלוהים, גם אתם כאבנים
חיות נבניתם בית רוחני לכהונת קודש להעלות זבחי רוח
לרצון לאלוהים בישו המשיח, וזה שאמר הכתוב: הנני יוסד
בציון אבן נבחרת, פינתית ויקרה והמאמין בה לא יבוש

האם תיבטל התורה

ומכול עצת התורה לוא יצאו ללכת

בכול שרירות לבם ונשפוט במשפטים הרשונים אשר החלו אנשי היחד לתיסר במ
עד בוא נביא ומשיחי אהרון וישראל
(סרך היחד ט 9-11)

מעשי התורה

כתבנו אליך מקצת מעשי התורה שחשבנו לטוב לך ולעמך...
ונחשבה לך לצדקה בעשותך הישר והטוב לפנו (ממ"ת)

אנחנו חושבים כי באמונה יצדק האדם בבלי מעשי תורה (אל
הרומיים, ג כח)

יוחנן המטביל

ויבוא אל כל ככר הירדן ויקרא טבילת התשובה לסליחת
החטאים ככתוב בספר דברי ישעיהו הנביא: קול קורא במדבר
פנו דרך ה' ישרו מסילותיו (לוקאס ג ג-ד)

ובהיות אלה ליחד בישראל בתכונים האלה יבדלו מתוך מושב
הנשי העול ללכת למדבר לפנות שם דרכ הואהא כאשר כתוב
במדבר פנו דרך /// ישרו בערבה מסלה לאלהינו היאה מדרש
התורה אשר צוה ביד מושה לעשות ככול הנגלה עת בעת וכאשר
גלו הנביאים ברוח קודשו (סה"י ח 12-16)

תודה רבה!

חג עצמאות שמח